

[Sigsgaard.]

gals eksport af bl. a. tekstiler, og man kunne tilføje vin, i høj grad lettes igennem eksistensen af EFTA.

Fra dansk side investeres dér kraftigt i det sydlige Afrika. F. L. Smidth, Højgaard & Schultz, Christiani & Nielsen har interesser såvel i Portugal som i Afrika. I Angola bygger Højgaard & Schultz cementfabrik i Luanda, havneanlæg i Mocamedes og i øvrigt mineanlæg og jernbaner. I et par tilfælde samarbejder de danske selskaber med Krupp.

I Sydafrika er mindst 11 store danske projekter i gang. Her er også Schiønning & Arvé, Kampsax og ØK med. Der bygges kajer, beddinger, jernbaner, teleinstallationer og en olieterminal, alt sammen ting, der har overmåde stor betydning for landet i en krigssituation. Christiani & Nielsen er med til at bygge en u-bådsbase i Sydafrika. U-bådene kunne Sydafrika ikke købe i England på grund af forbuddet mod våbeneksport til landet, men havnen ville danskerne skam gerne lave, og den er jo lige så vigtig i krig som de skibe, der skal bruge den. Den svenske regering har, så vidt jeg ved, presset ASEA til at trække sig ud af projektet. Vil den danske regering arbejde for, at Christiani & Nielsen også trækker sig ud?

Samtidig med, at udenrigsministeriet gav tilladelse til dette byggeri, havde ministeriet instrueret de danske repræsentanter ved FN om at gå stærkt ind for internationalt pres mod Sydafrikas regering for at få den til at ændre politik. Man tør vel kalde en sådan holdning noget hyklerisk.

Politiken oplyste i søndags også om danske investeringer i Sydvestafrika, Mozambique og Malawi, og bladet anslår, at danske firmaer gennem de sidste 20 år har tjent mellem 1 og 2 milliarder kr. på udbytning af det sydlige Afrika.

Regeringen vil gerne give det udseende af, at den støtter befrielsesbevægelserne, men kendsgerningen er, at den væsentligste støtte gives til de hvide undertrykkere. Staten bruger 10 mill. kr. til eksportfremmende foranstaltninger på et år. For de penge har man bl. a. udsendt en eksportstipendiat til Sydafrika, det fremgår af tidskriftet Arbejdslederen for den 24. december sidste år. Nu udsender

stipendiater for at fremme eksporten. Er det virkelig handelsministerens mening — for det er ham, det drejer sig om her — at Danmark nu skal til at handle mere med Sydafrika?

Det sydafrikanske luftfartsselskab har fået kontor i København, samtidig har FN stærkt kritiseret flere landes mange indrømmelser til selskabet. Danmark er altså et af de lande, der på den måde støtter Sydafrika.

Mange af investeringerne i Afrika støttes af staten med investeringsgarantier og gennem den såkaldte kaffefond. FN's komité til afskaffelse af kolonistyre vedtog ifølge FN-Nyt for september 1968 en resolution, der fordømmer den portugisiske regering — jeg citerer:

„for anvendelse af napalm og fosfor og for dens forberedelser til anvendelse af giftgas og andre kemiske våben som støtte for dens kolonikrig mod Guineas befolkning.“

På komitémødet blev det hævdet, at NATO-lande forsyner Portugal med bl. a. giftgas og napalm. Men i FN har Danmark ikke villet stemme for et svensk forslag, der forbyder enhver anvendelse i krigsførelsen af kemisk-bakteriologiske våben. Vi ved, regeringen ved, at vietnamesiske og afrikanske mænd, kvinder og børn daglig dræbes og lemlæstes af napalm og gas, at afgrøder ødelægges, at livsbetingelserne generasjoner frem forringes, alligevel vil den ikke være med til det svenske forslag. Mon ikke vi er mange, der skammer os over en sådan dansk holdning?

Johs. Glavind har i en kronik i Information for den 14. januar krævet undersøgt, hvem der har rådet i denne sag. Jeg støtter hans ønske. Det er naturligvis ministeren, der har ansvaret. Må jeg spørge: Kendte ministeren den stilling, de danske repræsentanter ville indtage, før afstemningen, og godkender han den?

FN's apartheidkomité har i sin årsrapport anbefalet for det første at støtte frihedsbevægelserne i Afrika på enhver måde, for det andet våbenembargo mod Sydafrika, samt at lån og teknisk bistand, officielt som privat, til Sydafrika standses, for det tredje, at medlemslandene gennem nationale organer gør alt for at udbrede oplysning om kampen i det sydlige Afrika og om det under-